

Ξαναδιαβάζοντας το βιβλίο του Φιλίππου Ζυγούρη
«Ιστορικά σημειώματα περί Σιατίστης και Λαογραφικά αυτής»

Σιάτιστα, 12 Αυγούστου 2012,
Τραμπάντζειο Γυμνάσιο Σιάτιστας

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Γιώργος Κουζιώνης, Φιλολόγος, Διευθυντής ΔΗ.Κ.Ε.ΒΟ.

Κυρίες και κύριοι, η παρουσία σας στη σημερινή μας εκδήλωση αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για μας και σας καλωσορίζουμε.

Αποτελεί όμως και μια οφειλόμενη τιμή σε ένα εκλεκτό τέκνο της Σιάτιστας, έναν αληθινό ευπατρίδη, τον Φίλιππο Ζυγούρη, που άφησε πίσω του ένα σπουδαίο έργο. Η προσπάθειά του να γράψει την ιστορία της ιδιαίτερης πατρίδας του ξεκίνησε από την πεποίθησή του ότι αυτό το εγχείρημα θα αποτελέσει πολύτιμη παρακαταθήκη για τις γενιές που θα ακολουθούσαν. Με πολύ κόπο και λιγοστά μέσα συγκέντρωσε το υλικό του για να εκπληρώσει το χρέος του στη Σιάτιστα.

Εξήντα και πλέον χρόνια μετά, το 2010, η προσπάθεια αυτή ολοκληρώθηκε με το βιβλίο που προσφέρθηκε δωρεάν σε κάθε Σιατιστινό, αλλά και σε όποιον αγαπά τη Σιάτιστα.

Ο Φίλιππος Ζυγούρης γράφει για τον τόπο του. Αξίζει να γνωρίζουμε ότι η τοπική ιστορία δεν είναι απλά το πρώτο σκαλί της Ιστορίας, αλλά μια δυνατότητα προσέγγισής της.

Ο Φίλιππος Ζυγούρης μάς οπλίζει με μεγαλύτερες πιθανότητες να γνωρίσουμε καλύτερα και τον τόπο μας και τον τόπο των συνανθρώπων μας. Να γνωρίσουμε αλλά και να βιώσουμε την ιδιαίτερη πατρίδα μας.

Είναι ένας άνθρωπος που αγαπά την πατρίδα του και τη ζωή του σ' αυτή, χαίρεται την παράδοση και τα έθιμά της, σέβεται τους αγώνες της και τιμά την προσφορά της.

Αν αυτά είναι τα συναισθήματα για τον τόπο μας, τότε έχουμε κάνει το σωστό ξεκίνημα για να γνωρίσουμε συνολικά και να κατανοήσουμε τον κόσμο.

Ο Φίλιππος Ζυγούρης γράφει για αυτά που συμβαίνουν στον τόπο του τη στιγμή που τα ζει όχι μόνο με τη στενή έννοια του τόπου του, αλλά εκτεινόμενος σε όλο το φάσμα της κοινωνικής ζωής.

Δίνει πληροφορίες για τη γεωγραφική θέση, τη μορφολογία του εδάφους και για το μικροκλίμα της περιοχής.

Ανατρέχει στους πρώτους συνοικισμούς και στο μετασχηματισμό τους σε οργανωμένη κοινωνία, σε πολιτεία.

Αναλύει το χαρακτήρα των Σιατιστινών.
Παραθέτει τις επιδρομές εναντίον της πόλης.
Εστιάζει στην αποτίναξη του τουρκικού ζυγού και αγγίζει την τυραννική κατοχική περίοδο.
Επαναφέρει πικρές στιγμές στην ιστορία της Σιάτιστας.
Καταθέτει τον ορισμό του για την Πατρίδα.
Μιλά για τις στιγμές ξεγνοιασιάς και διασκέδασης.
Αναλύει τη στροφή των κατοίκων στο εμπόριο και το άνοιγμα στα Βαλκάνια και την Ευρώπη όπως και την οικονομική προκοπή και παρακμή.
Γράφει για την οργάνωση σε Σωματεία αλλά και για τη θέση της γυναίκας.

Στο λαογραφικό μέρος μας δείχνει τις συνήθειες των ανθρώπων σε σημαντικές στιγμές της ζωής: τη γέννα, τα βαφτίσια, τον αρραβώνα, το γάμο. Αλλά και τα νεκρικά έθιμα επίσης παρατίθενται.

Μας μιλά για τα σημαντικά ορόσημα του έτους: το Πάσχα, την Πρωτομαγιά, το Θερισμό, το Δεκαπενταύγουστο, τα Κόλιαντα, τα Μπουμπουσιάρια.
Δίνει πληροφορίες για τα αρχοντόσπιτα της εποχής και για τις φορεσιές των κατοίκων.
Μιλά για τις ιστορίες που συντροφεύουν τα παιδικά ακούσματα. Για τα παιχνίδια, για τα τραγούδια, αλλά και τις προλήψεις των ανθρώπων.

Στη συνέχεια παραθέτει τους ιεράρχες που διακόνησαν την πόλη και περήφανα αραδιάζει τις εκκλησίες που την οριοθετούν, τα καμπαναριά, τα Εκπαιδευτήρια στη Χώρα και τη Γεράνεια, την Ελληνική Σχολή και το Γυμνάσιο.

Εκπαιδευτικός ο ίδιος, αφιερώνει ένα σημαντικό μέρος του έργου του στην εκπαίδευση. «Αν παύσει η εκπαίδευση», σημειώνει, «η ανθρωπότητα θα επανέλθει στα χρόνια της βαρβαρότητας», και υιοθετεί την άποψη πως πολιτισμός δεν είναι τα ανθρώπινα επιτεύγματα και οι νέες ανακαλύψεις, αλλά η μόρφωση του λαού. Νιώθει περήφανος για την Ελληνική Σχολή της Σιάτιστας και θεωρεί τα γράμματα το κυριότερο προϊόν της πόλης.

Υπογραμμίζει με έμφαση πως η επαφή με τα ξένα έκανε κατανοητό στους Σιατιστινούς πως τα γράμματα είναι ο καταλύτης για το φωτισμό των ανθρώπων και οι πλούσιοι έμποροι που ίδρυσαν και ανέλαβαν να συντηρούν την Ελληνική Σχολή είναι οι πρώτοι ευεργέτες της Σιάτιστας.

Αναφέρεται στα Δημοτικά, στην εκπαίδευση των θηλέων, στα Νηπιαγωγεία, και στη Μέση Εκπαίδευση και με σεβασμό παραθέτει τους δασκάλους που προσέφεραν παιδεία ελληνική στους μαθητές τους.

Η επαφή με τη φωτισμένη Ευρώπη και η ελληνική παιδεία δεν μπορούν να συνυπάρξουν με τη σκλαβιά. Στους εθνικούς αγώνες για την κατάκτηση της ανεξαρτησίας, η Σιάτιστα δεν θα μπορούσε παρά να δώσει δυναμικό παρών.

Ο Φίλιππος Ζυγούρης γράφει για τον Γεώργιο Παπάζογλου ή Παπαζώλη, που πίστευε πως η ομόδοξη Ρωσία θα ήταν στο πλευρό της Ελλάδας, αλλά και για την τύχη του κινήματος των Ορλώφ.

Για τους Μαρκίδες Πούλιου, τον Γεώργιο και τον Πούλιο, που έσμιζαν με το Ρήγα και με όλες τους τις δυνάμεις υπηρέτησαν τον αγώνα για την αφύπνιση του Γένους.

Για το Θεοχάρη Τουρούντζια που στα 22 του δε δίστασε να θυσιάσει τη ζωή του δίπλα στο Ρήγα.

Για τον Ιωάννη Τουρούντζια, αδελφό του Θεοχάρη, που θεώρησε καθήκον να συνεχίσει τον αγώνα του αδελφού του και τον συναντάμε οπλαρχηγό στα Ψαρά.

Για τους αδελφούς Κωνσταντίνο και Δημήτριο Τζίνου, τον πρώτο πλάι στο Ρήγα και τον δεύτερο δίπλα στον Κασομούλη.

Για τον Κωνσταντίνο Δούκα που, παρά την ασφάλεια της ρωσικής υπηκοότητας, φανερά αναμείχθηκε στις επαναστατικές ενέργειες του Ρήγα.

Για τον Θεοφάνη, κληρικό και μέλος της Φιλικής Εταιρείας, ο οποίος επέλεξε το επώνυμο «Σιατιστεύς».

Για τη μεγάλη σιατιστινή οικογένεια των Κασομούληδων όπου ο πατέρας και τρεις υιοί πρόσφεραν τον εαυτό τους στο βωμό της πατρίδας για να επιζήσει μόνο ο υιός Νικόλαος.

Για τον Τασιούλα Γεωργίου, που άρπαξε τα όπλα και στρατεύτηκε στην Επανάσταση αφήνοντας τα πλούτη και τη δόξα της αυλής του Αλή Πασά πίσω, όπως και την οικογένειά του.

Για τους Λιώλιο Νούσιο, Γεώργιο Νάνο, Χάτσιο Νιάνιουκα.

Για τον Γεώργιο Νιόπλιο ή Ρούση, που άλλοτε με σύνεση, άλλοτε με τεράστια δαπάνη κι άλλοτε αρχηγό στον πόλεμο προστατεύει τη Σιάτιστα.

Για το Φιλικό Νικόλαο Λασπά.

Για τους Αγαθάγγελο Στεφανάκη, Κωνσταντίνο Δημητριάδη, Καπετάν Κράκα και την αδελφή του Περιστερά που παρακινήμένοι από τον ρωσοτουρκικό πόλεμο του 1877-1878 παίρνουν τα όπλα.

Για τους Σιατιστινούς που εθελοντικά κατατάχτηκαν στον πόλεμο του 1897.

Για τον Μακεδονικό Αγώνα.

Για τον Λεωνίδα Παπαπαύλου, τον Γεώργιο Σφήκα, τον Παύλο Περδίκκα, τον Ανδρέα Καλαμπούκα, τον Γεώργιο Λιουλιάκη, τον Τριαντάφυλλο Σαμαρά.

Για τις μεγάλες μέρες του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου που έφεραν την ελευθερία, τότε, πριν από 100 χρόνια. Ο Ζυγούρης λεπτομερέστατα ξεδιπλώνει το χρονικό των μαχών, καταγράφει τις στρατιωτικές κινήσεις, αλλά και εστιάζει στη συμπεριφορά των ανθρώπων.

Από την άποψη αυτή το έργο του ξεφεύγει από τα στενά όρια της αφήγησης ενός συγκεκριμένου γεγονότος σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Γίνεται ένα αφήγημα που αφορά τον αγώνα του ανθρώπου να ανακτήσει την ελευθερία, η οποία ταυτίζεται με την αξιοπρέπεια, την ίδια την ουσία του.

Γι' αυτό το λόγο από το τμήμα του βιβλίου που αφορά τους Εθνικούς Εργάτες παραθέσαμε όλους τους Αγονιστές που αναφέρει ο συγγραφέας. Εξάλλου φέτος τιμούμε τα εκατόχρονα από την απελευθέρωσή μας.

...

Οι ευεργέτες της Σιάτιστας έχουν διαχρονικά διαμορφώσει την ιστορία αυτής της πόλης και της έχουν δώσει ξεχωριστή θέση, είτε πρόκειται για οικονομική ευμάρεια είτε πρόκειται για πνευματική υπεροχή. Μάλιστα η παράδοση των ευεργετών συνεχίζεται στις μέρες μας και θεωρούμε πως έτσι θα γίνει και στο μέλλον.

Ο Φίλιππος Ζυγούρης με θέρμη μιλά για τους ανθρώπους που πρόσφεραν στην πόλη. Για τον ιατροφιλόσοφο Γεώργιο Ρούση, τον πνευματικό άνθρωπο Γεώργιο Ζαβίρα, τη Βασιλική Νικολάου που δώρισε στην Ελληνική Σχολή την πολύ μεγάλη περιουσία της, τον καθηγητή Γεώργιο Αυξεντιάδη που δώρισε τα βιβλία του -όπως και η Αικατερίνη Τσετήρη, τον Δούκα Χατζιμιχαήλ.

Για την οικογένεια Μανούση, τον Θεόδωρο Χατζηιωαννίδη και τον Ιωάννη Τραμπαντζή (στο φερώνυμο Τραμπάντζειο Γυμνάσιο βρισκόμαστε σήμερα), τον Νικόλαο Σαμαρά, τον Κωνσταντίνο Δούκα Σαχίνη, τον Δημήτριο Ιωαννίδη, το ζεύγος Κουκουλίδη και τόσους άλλους που με τη δωρεά τους δεν επέτρεψαν να φανεί η απουσία του κράτους αλλά αντίθετα έκαναν τη Σιάτιστα ζηλευτή.

Το έργο του Ζυγούρη ολοκληρώνεται με τους διακριθέντες λογίους, έναν τομέα που η Σιάτιστα ξεχωρίζει πανελλαδικά για τον μεγάλο αριθμό τους, συγκριτικά πάντα με τον πληθυσμό της. Ξεχωρίζουμε τον Θωμά Δημητρίου που ζούσε στη Βιέννη, τον Μιχαήλ Δούκα, τον Δημήτριο Καρακάση, τον μητροπολίτη Γρεβενών Γρηγόριο, τον Θεόδωρο Παπαθεοδώρου, τον Απόστολο Θεοδωρίδη και άλλους.

Από τον εμπορικό οίκο των Ζαχαίων προέρχεται ο σπουδαίος αρχιτέκτονας Αριστοτέλης Ζάχος που εργάστηκε για τον Άγιο Δημήτριο στη Θεσσαλονίκη και στη Σιάτιστα, ενώ ήδη από τον 17^ο αι. ξεχωρίζει ο οίκος Δήμου Σφήκα. Αργότερα αναδεικνύονται οι εμπορικοί οίκοι των Ιωάννη Θεοδώρου, Μιχαήλ Ζυγούρη και Γεωργίου Νιόπλιου

Τέλος ο Ζυγούρης γράφει για τις τοποθεσίες γύρω από τη Σιάτιστα που κάποτε την οριοθετούν, για πατριώτες του που ξεχώρισαν σε διάφορους τομείς, για τα επαγγέλματα που ακολούθησαν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού,

Το έργο του καλύπτει μια μεγάλη χρονική περίοδο που φτάνει μέχρι και τη δεκαετία του 1940, εκκινώντας από τα χρόνια για τα οποία έχει διαβάσει και ακούσει.

Αν επιχειρούσαμε να αποτιμήσουμε το έργο του ως ένα έργο ιστορικό με τα δεδομένα του σήμερα θα αδικούσαμε την τεράστια προσπάθειά του.

Ο Φίλιππος Ζυγούρης, γεννηθείς το 1865, ενδιαφέρεται για τον τόπο που ζει. Ψάχνει, ρωτά και βρίσκει γραπτά στοιχεία και προφορικές πληροφορίες. Τα επεξεργάζεται. Παλεύει μαζί τους. Ελέγχει στο βαθμό που του είναι δυνατό. Συγκεντρώνει τα ιστορικά και λαογραφικά σημειώματά του έχοντας κατά νου να τα δημοσιοποιήσει και να συντελέσει έτσι ώστε ο αναγνώστης να γνωρίσει τη Σιάτιστα και το λαό της.

Γράφει για να φωτίσει την ιστορία της Σιάτιστας κι όχι με σκοπό να γράψει την ιστορία της. Καθόλου τυχαία δεν μιλά για «Ιστορία» αλλά για «Ιστορικά Σημειώματα».

Για τα γεγονότα που ζει ο ίδιος είναι μια πολύτιμη, αυθεντική πηγή που συμπληρώνει τον ιστορικό χάρτη της πόλης. Για όσα διαβάζει σε βιβλία, απομνημονεύματα, εφημερίδες και περιοδικά αποκαλύπτει λεπτομερώς την πηγή του και γίνεται έτσι σπουδαίος βοηθός για τον επόμενο ερευνητή και ιστορικό.

Ο ίδιος παραμένει πάντα στο περιθώριο των σημειωμάτων του. Δε γράφει για τα βιώματά του και για όσα έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα στη ζωή του. Προτιμά να εστιάσει στην ιστορία της πόλης και των σημαντικών ανθρώπων της, στις σημαντικές στιγμές της Σιάτιστας.

Προτιμά να μεταφέρει στις επόμενες γενιές έθιμα και παραδόσεις που σήμερα πέρασαν στη λήθη και να μας μιλήσει για σημαντικές στιγμές της καθημερινής ζωής των ανθρώπων.

Όλα αυτά σε χειρόγραφα περίπου 750 σελίδων.

Αυτά έμειναν για πάνω από μισό αιώνα στο σκοτάδι, αλλά καλά φυλαγμένα και προστατευμένα στην κατοχή της οικογένειας της κ. Θεολογίας Ζήση Ζωγράφου που βρίσκεται σήμερα ανάμεσά μας. Το 2003 ο πατέρας της Ζήσης Νικολάου Ζωγράφος τα εμπιστεύθηκε στις κυρίες Θεοδώρα Ζωγράφου-Βώρου και Αικατερίνη Ζωγράφου, για να προχωρήσουν στην έκδοσή τους.

Υπήρχε λοιπόν ένα corpus χειρογράφων που θα έπρεπε να αποκτήσει καρδιά και να γίνει ένα βιβλίο. Το ρόλο αυτό ανέλαβε κυρίως η κα Θεοδώρα Ζωγράφου – Βώρου. Το εγχείρημα δεν ήταν ούτε εύκολο, ούτε απλό, ειδικά όταν αποφασίστηκε ότι το κείμενο που θα πάει στο τυπογραφείο δεν θα είναι η απλή μεταγραφή των χειρογράφων με τις όποιες διορθωτικές παρεμβάσεις και την επιμέλεια του φιλόλογου. Ζητώντας από την κα Θεοδώρα Ζωγράφου – Βώρου να συνοψίσει τα εμπόδια που ορθώθηκαν κατά την περίοδο της επταετίας που χρειάστηκε για να φτάσουμε από τα χειρόγραφα στο βιβλίο, η ίδια σημειώνει:

Οι δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε ήταν εγγενείς με το αντικείμενο, την έκδοση ενός παλιού βιβλίου που θέλουμε να διαβάζεται και στο παρόν μας, και έχουν σχέση και με το περιεχόμενο αλλά και με τη μορφή.

Φέρνει πληροφορίες πολλές για γεγονότα και πρόσωπα και η χρονική απόσταση από όλα αυτά για μας ήταν πολύ μεγάλη. Μέσα σ' αυτά τα χρόνια πολλά έχουν αλλάξει. Οι πληροφορίες του Φ.Ζ. για την εποχή που έγραφε ίσως ήταν αρκετές, σήμερα όμως, ύστερα από μελέτες που έκαναν σιατιστινοί και άλλοι επιστήμονες -ερευνητές για τα ίδια θέματα, προστέθηκαν νέες πληροφορίες / γνώσεις κάποτε και διαφορετικές, που συμπληρώνουν ή ανατρέπουν τις προηγούμενες. Δεν μπορούσαμε να τις αγνοήσουμε. Τις αναζητήσαμε και τις καταχωρήσαμε με το αναγκαίο σχόλιο και τη βιβλιογραφική παραπομπή σε σημείωση υποσελίδια.

Όλα αυτά μεταφράζονται σε: εκτεταμένη έρευνα πηγών, αναζήτηση εργασιών νεότερων μελετητών, προσεκτική μελέτη και διασταύρωση πληροφοριών, πολύ χρόνο και πολλή δουλειά.

Εξαρχής μας απασχόλησαν τα παρακάτω ερωτήματα :

- *Να περιοριστούμε σε μια πιστή μεταγραφή / αντιγραφή του κειμένου, πράγμα που συνηθίζεται και θα ήταν πολύ εύκολο, να δώσουμε δηλ. ένα βιβλίο αντίκα για τη βιβλιοθήκη ή να προχωρήσουμε σε κάτι διαφορετικό;*

- Να μεταφέρουμε στο σημερινό αναγνώστη αυτά μόνο που έγραψε και όπως τα έγραψε ο συγγραφέας ή, αφού ανατρέξουμε στις πηγές του, να τα ελέγξουμε, να τα τεκμηριώσουμε και να τα επιβεβαιώσουμε με όποιο τρόπο και σε όση έκταση αυτό θα ήταν δυνατό, να τα συμπληρώσουμε με νέα στοιχεία, να διορθώσουμε ενδεχομένως κάποιες πληροφορίες και όλα αυτά να τα δηλώνουμε με υποσημειώσεις ;

Εκείνο που καθόρισε την τελική απόφασή μας ήταν το καίριο για μας ερώτημα: για ποιον αναλαμβάνουμε αυτή τη δουλειά, σε ποιον θα δώσουμε λόγο; Και κύρια γιατί επιχειρούμε αυτή την έκδοση; Και από το πρόβλημα μάς έβγαλε ο ίδιος ο συγγραφέας (λαογραφία σελ. 91): έγραψε για τους συμπατριώτες του και για να γνωρίσουν την πόλη και τη ζωή της, για να μην ξεχάσουν την ιστορία τους. Σ' αυτόν λοιπόν θα δίναμε λόγο, αλλά ταυτόχρονα ήταν ανάγκη να δώσουμε και στον απλό συμπολίτη μας όχι μόνο τη δυνατότητα να διαβάσει ένα κείμενο πιο εύκολα και ευχάριστα, αλλά ένα κείμενο που θα τον πληροφορούσε σήμερα για όσα έγραψε ο συγγραφέας τεκμηριωμένα, συμπληρωμένα, βελτιωμένα όσο μπορούσαμε ή και διορθωμένα υπεύθυνα και με καταχώρηση αυτής της προσπάθειας σε υποσημειώσεις, (όπως σημειώσαμε παραπάνω) να του δώσουμε ένα βιβλίο με επικαιροποίηση.

...Η μεγαλύτερη δυσκολία ήταν να επιβεβαιωθούν πληροφορίες για πρόσωπα και οικογένειες που αναφέρονται στην Ιστορία του Φ. Ζυγούρη, αλλά χωρίς πολλά στοιχεία, να ενισχύσουμε την αξιοπιστία της γραφής. Η ερευνητική δουλειά ήταν κοπιαστική: πολύμηνη αναζήτηση στο διαδίκτυο, σε ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες, σε παλιά βιβλία, όπου συναντούσε τα ονόματα και κάποτε τη δράση κάποιων συμπατριωτών μας, τη συμβολή τους π.χ. στην έκδοση κάποιου βιβλίου.

Η σύνταξη των υποσημειώσεων ήταν μια δύσκολη διαδικασία, γιατί απαιτούσε αφαίρεση λεπτομερειών και ταυτόχρονα πληρότητα πληροφορίας, ακριβή στοιχεία παραπομπής κι όλα αυτά με κάθε δυνατή συντομία.

Και αυτό γιατί ένα ουσιαστικότατο στοιχείο της εργασίας μας, είναι η προσπάθειά μας να δώσουμε το νέο, να συμπληρώσουμε ή να διορθώσουμε το παλιό. Άρα η ταυτόχρονη ανάγνωση της υποσημείωσης με ό,τι σχολιάζουμε είναι αναγκαία, για να έχουμε ακριβή εικόνα των πληροφοριών της αφήγησης και γι' αυτό οι σημειώσεις βρίσκονται στην ίδια σελίδα και όχι στο τέλος».

.....

Με το τέλος αυτής της εργασίας τα χειρόγραφα του Φίλιππου Ζυγούρη είχαν αποκτήσει ζωή και μπορούσαν πια να εκπληρώσουν το στόχο που είχε θέσει ο ίδιος πολλά χρόνια πριν: Να συνεισφέρει στην ιστορία της Σιάτιστας και να συστήσει την πόλη και το λαό της στον αναγνώστη.

Το έργο πήρε το δρόμο για το τυπογραφείο σε μια χρονική συγκυρία δύσκολη για τη Σιάτιστα και το Βόιο. Ήταν τότε , το 2010, που η επιπολαιότητα και η αδεξιότητα της κεντρικής εξουσίας επέφεραν τον ψυχικό διχασμό των κατοίκων του νέου καλλικρατικού Δήμου Βοΐου.

Η επιλογή να τυπωθεί το βιβλίο με την ιστορία της Σιάτιστας σε τυπογραφείο της Νεάπολης έχει το δικό της συμβολισμό, αλλά αποτελεί και κίνηση ουσίας ώστε η αντιπαλότητα να δώσει τη θέση της στη συνεργασία και την κοινή πορεία στο μέλλον.

Μαζί μας η κ. Θεολογία Ζήση Ζωγράφου, Δραματοθεραπεύτρια- Επόπτρια- Σύμβουλος Επιχειρήσεων, δισεγγονή του Φιλίππου Ζυγούρη, Θα μας διαβάσει αποσπάσματα από το έργο του προπάπου της «Ιστορικά σημειώματα περί Σιατίστης και λαογραφικά αυτής.

Η κα Καλλιόπη Μπόντα, με μακρόχρονη θητεία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και ο κ. Γιάννης Πορπόρης, δάσκαλος, θα επιχειρήσουν να αναδείξουν ορισμένες πτυχές του έργου του Ζυγούρη.

Τα χειρόγραφα του Φιλίππου Ζυγούρη είναι πλέον βιβλίο. Το οικονομικό βάρος του εγχειρήματος ανέλαβε εξ ολοκλήρου η κα Αικατερίνη Ζωγράφου, η οποία φρόντισε να φτάσει το βιβλίο σε κάθε σιατιστινό σπίτι, αλλά και στο σπίτι όποιου αγαπά τη Σιάτιστα, χάρη και στην προθυμία των μελών του Συλλόγου Αμπελουργών Σιάτιστας που ανέλαβαν τη διανομή και μετέτρεψαν τη διαδικασία αυτή σε μια μικρή γιορτή.

Υπήρξε λοιπόν το σώμα των χειρογράφων του Ζυγούρη που φύλαξε για δεκαετίες η οικογένεια της κας Θεολογίας Ζωγράφου. Το σώμα αυτό πήρε ζωή χάρη στην επιμέλεια και την επεξεργασία της κας Θεοδώρας Ζωγράφου – Βώρου. Η ψυχή του όλου εγχειρήματος ήταν η κα Αικατερίνη Ζωγράφου που δεν υπολόγισε ούτε χρόνο, ούτε κόπο, ούτε έξοδα ώστε το βιβλίο αυτό να φτάσει στο σπίτι μας.

Αυτονόητα από τα χείλη μας βγαίνει ένα μεγάλο «ευχαριστώ» που συνοδεύει την ανάγνωση του βιβλίου.

Ποιο είναι το ελάχιστο αντίδωρο από μέρους μας;

Το εξής απλό: όχι να το τοποθετήσουμε σε κάποιο ράφι, αλλά να το διαβάσουμε, να το γνωρίσουμε, να το νιώσουμε.